

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor — Uredniški odbor časopisa: Anton Miklavčič — predsednik, inž. Franc Indihar — namestnik. Člani: Marija Lambergar, Tine Rojina, Rina Lupša, Darinka Fajdiga, Anica Rozman, Meri Kadoič, Peter Gunčar, Ivan Mauser, Miloš Stempihar in Jože Javornik. — Telefon številka 2881 do 2884. Tisk: CP Gorenjski tisk v Kranju

tekstiliec

LETO VII. ● 7. IV. 1964 ● ST. 3

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Iz vsebine

- Boj brezbržnosti
- Pred volitvami v samoupravne organe
- Kratko o pokojninah
- Kaj so obravnavali na 19. seji upravnega odbora podjetja
- Zakaj ožji sestanki po skupinah in oddelkih? Ali bodo učinkoviti?
- Vprašanja, ki zahtevajo odgovore
- Predstavljamo vam
- Za bodoče mamice
- Sivalni stroj — družinski prijatelj
- V pokoj so šli
- Kako uporabljamo ročne gasilne aparate?

Člani stanovanjske zadruga »Tekstilindus« že dve leti čakajo na lokacijo - kdo je kriv?

Stanovanja so bila, so in bodo tudi v prihodnje eden najtežjih problemov tudi za naše podjetje. Čeprav se trudimo, da bi ta problem čimprej vsaj zadovoljivo rešili, čeprav je prav naše podjetje med tistimi v kranjski komuni, ki so v preteklih letih vložila ogromna sredstva v gradnjo stanovanj, nam vendar ni uspelo

ublažiti stanovanjsko stisko v takšni meri, kot smo želeli in tudi planirali. Vzrokov je več, in to: dokajšnja fluktuacija zaposlenih, ki obvezno povišuje število prošelj za stanovanje, nastajanje novih in povečanih družin, vprašanje prepotrebnih strokovnjakov, ki vežejo svojo zaposlitev na družinsko stanovanje, prisilne izse-

litve naših članov iz privatnih stanovanj in na kraju tudi nerazumljivo zavlačevanje odobritve lokacije za gradnjo posameznih hišic v okviru stanovanjske zadruga Tekstilindusa. Prav ta zadnji problem obravnava v nadaljevanju ta sestavek, in sicer zato, ker postaja to vprašanje že kritično.

Nekako pred dvema leti je nastala ideja, da bi začeli reševati stanovanjski problem tudi z individualno gradnjo, kjer bi sodelovala s sredstvi podjetja in zainteresirani član kolektiva. Tako podjetju ne bi bilo potrebno dati vseh sredstev za gradnjo stanovanj, temveč nekako polovico, ostalo pa bi prispeval tisti, ki bi bil pripravljen stopiti v omenjeno gradnjo. To je bil korak naprej, saj je bila to za podjetje dokajšnja razbremenitev.

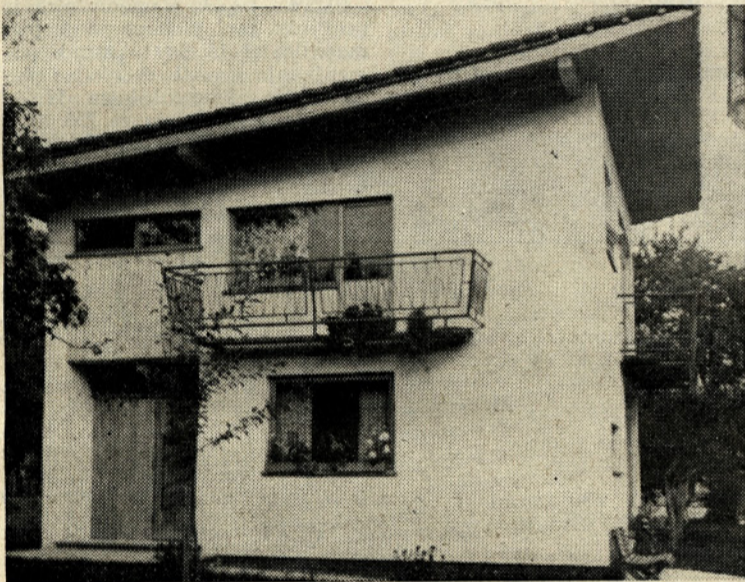
Sindikalna organizacija je akcijo takoj izvedla in v ustanovljeno zadrugo se je vključilo 72 članov kolektiva. Poleg te zadruga je že obstajala v komuni zadruga »NAS

DOM«, ki je sprejela 13 članov iz našega podjetja.

Naša zadruga je postavila svoj odbor in takoj pričela z delom. Ogladala si je razne tipe hišic in (dalje na 7. strani)

Priznanje in pohvala

Upravni odbor podjetja izreka tovarišu Alojzu OSTERMANU, mojstru v predilnici I priznanje in pohvalo za vestno in požrtvovalno delo pri gašenju požara v čistilnici obrata predilnica, in sicer 5. 2. 1964. Navedenega dne je ob 22.25 uri nastal požar v čistilnici tega obrata, in sicer na crightonu, od koder se je prenesel v polnilno komoro nakladalnika in od tam v prašno klet. Tov. Osterman je z vso prisebnostjo takoj pristopil k gašenju in s pravilnim ukrepanjem lokaliziral požar in tako preprečil nastanek večje materialne škode. Tov. Alojzu Ostermanu gre vse priznanje za njegovo dejanje, ki naj bo vzor vsem proizvajalcem glede odnosa do imovine podjetja.

Enodružinska hišica

Pred volitvami v samoupravne organe

Sredi aprila meseca bomo volili člane v samoupravne organe podjetja. Očitno je, da smo doslej temu vprašanju posvečali premalo pozornosti, kar dovolj nazorno dokazujejo naslednji momenti:

- stalno slaba udeležba na CDS in ODS,
- večkratna nesklepčnost,
- izredno majhno število aktivnih sodelavcev oziroma članov teh organov na sejah,
- nezainteresiranost večine članov,
- itd.

Razumljivo je, da tolike slabosti lahko samo negativno vplivajo na pravilno in koristno delo teh organov, kar zopet zavira napredek podjetja.

Sicer je res, da so tu objektivne težave (trizmensko obratovanje, velika oddaljenost dokajšnjega števila članov teh organov in neurejene prevozne razmere izven rednih prevozov na delo in domov), vendar vse to ne more in ne sme biti izgovor in opravičilo. Mi vsi vemo, da današnji sistem zahteva upravljanje podjetja po teh organih, vendar v nekoliko drugačni obliki, kot to delamo v našem podjetju. Bistvo delavskega upravljanja ni namreč v dviganju rok in v enoglasnem sprejemanju zadeve, ki je sploh ne razumemo, temveč je v tem, da se na teh organih zadeva vsestransko prouči ter da se končno na osnovi resne in potrebne razprave sprejme najboljši ali pa vsaj najustreznejši sklep, ki je lahko produkt le večine, ne pa posameznika. Za takšno delo pa je potrebno razumevanje, poznati je treba razmere, potrebno je vsestransko sodelovanje in vestno odločanje slehernega člana.

V tem smislu bo treba poiskati za člane teh organov res tiste, ki se bodo zavedali pomembnosti in resnosti svoje naloge, ki je morda še važnejša, kot delo na delovnem mestu. Kandidate bo treba izbrati preudarno in res take, ki bodo vestni in pripravljeni sodelovati, če hočemo, da bodo CDS in ostali organi sposobni upravljati podjetje tako, kot bi ga morali.

Urednik

Boj brezbržnosti!

Z naslovom želim poudariti misel, ki naj bi prevevala vse in vodila k uspešnejšemu gospodarjenju v slehernem obratu in na slehernem delovnem mestu. Zlasti nujno je osvojiti zgornjo misel strokovnemu kadru od brigadirke, podmojstrov do tehnikov, inženirjev itd. Zakaj? Z razmišljanjem, kako čim bolj in čim več koristiti podjetju, ekonomski enoti in sebi, se nam prav gotovo porodi misel, čeprav neznatna, s katero lahko izboljšamo kvaliteto, povečamo količino, izboljšamo vzdrževanje strojev in kar je trenutno posebno važno — da povečamo produktivnost.

»KDOR NE RAZMISLJA O NAPREDKU NE MORE USTVARJATI.«

Človekova duhovna stvaritev je namreč bogastvo, ki je neizčrpno. V deželah, kjer imajo največ takšnih ljudi z novimi idejami imajo tudi največje uspehe — njihov standard je na dostojni višini. To so visoko razvite industrijske države, ki imajo v svoji posesti največ tehničnih izboljšav in patentov (ZDA, Zah. Nemčija, Svica, Češka itd.)

Tudi pri nas so ljudje, ki mnogo razmišljajo o napredku, katerih delo je za večino neopazno, toda za skupnost našega podjetja izredno koristno. Mislim, da je prav, da o teh ljudeh včasih tudi govorimo ter s tem priznamo njihovo vrednost.

V minulem letu sta dve skupini izstopu lepilo na odvajalni valj, kar je kvarno vplivalo na stroj sam — po drugi strani pa so bili prisiljeni blago rezati, ker se je tako tesno prilepilo na valj.

2. Spremenili so način izpiranja blaga na istem stroju. Spremenili in izboljšali so smer izpiranja (dalje na 2. strani)

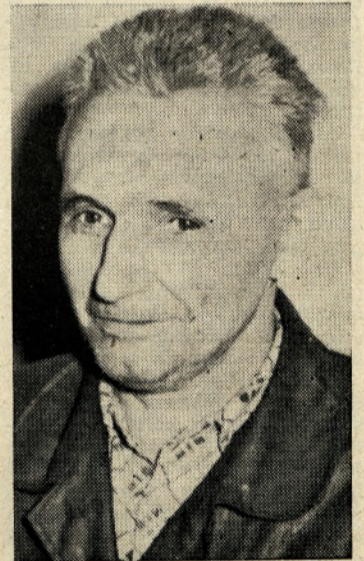
Kratko o pokojninah

Teze za nov sistem pokojnin predvidevajo med drugim tudi podaljšanje delovne dobe, in sicer za moške na 40 let in za ženske na 35 let.

Ob tem nastopa vprašanje zaposlenih žena v tistih vejah industrije, kjer le-te delajo v treh izmenah. Gre predvsem za tekstilno industrijo, kjer je ta problem najbolj pereč. V našem podjetju dela od 2100 žena kar 1265 tudi v nočni izmeni ali 60,3%.

Podatki zdravstvene službe kažejo, da povzročajo nočno delo razna obolenja, predvsem pa živčna, ki so posledica preutrujenosti, saj žena zaradi družinskih opravkov le redko najde čas, da se za res naporno nočno delo naspi oziroma spočije.

Vse to povzroča, da se iz leta v leto večja število žena, ki jih moramo predčasno upokojiti (invalidi dela prve kategorije!). Ta

Peter Bevk

Mirko Bajželj

podatek, po katerem se povprečna starost predčasno upokojenih žena hitro zmanjšuje, kaže, da te žene ne bodo nikoli uspele doseči predvidene delovne dobe.

O tem problemu bo torej treba zelo natančno in premišljeno odločiti!

Kaj so obravnavali na 19. seji Upravnega odbora podjetja

Sestavek zajema izvlečke treh točk dnevnega reda, ki so bile važne in zanimive, in to:

— Poročilo o izpolnitvi proizvodnega plana po količini, vrednosti, asortimentu in kvaliteti v mesecu februarju tega leta, in kumulativno,

— poročilo o prodajni realizaciji na domačem in inozemskem tržišču za isto obdobje,

— poročilo komisije o kvaliteti v predilnici II in tkalnici II

Podatki kažejo, da sta obe predilnici predli višje številke, kot je predvideval plan, pa zato predilnica II ni izpolnila plana v efektivnih kg, ga je pa preseгла v baznih, kar se smatra kot izpolnitev planskih nalog.

Predilnici imata še vedno težave

s surovinami, saj nista imeli na razpolago niti zadostnih količin niti ustrezne kvalitete in asortimenta. Stanje se sicer izboljšuje, vsaj kar zadeva kvaliteto surovin za česano prejo, medtem ko količine še vedno niso zajamčene v ustrezni meri. Obstaja resno vprašanje, če bomo do konca leta uspeli nadoknaditi izpadlo proizvodnjo boljših tkanin, ki je nastala zaradi pomanjkanja ustrezne preje. Do pomanjkanja te preje pa je prišlo tega leta nekatera podjetja pruzato, ker so jo v prvih mesecih dala za izvoz, čeprav so jo prvotno namenila nam.

Tudi tkalnici sta skupaj izvršili plan za mesec februar, čeprav za tkalnica II ni dosegla v tm niti v votkih. Kumulativno pa sta tkalnici še vedno pod planom. Poročilo navaja, da so se razmere v tkalnici II že izboljšale v primerjavi z januarjem, vendar še vedno vpliva na njen uspeh pomanjkanje preje in deloma tudi montaža avtomatskih stavov. Problem je še vedno česana preja, medtem ko mikana preja ne del težav.

Skupen uspeh plemenitilnice je pozitiven, pod planom pa je plemenitilnica I II, in to zaradi pomanjkanja surovih tkanin za plemenitjenje. Plemenitilnica II je naredila v februarju za 236 tisoč tek.kih metrov uslug, ki niso zajete v odstotku izpolnitve za februar.

(dalje na 3. strani)

KOLIČINSKA IZPOLNITEV OSNOVNEGA PLANA V OSNOVNIH ENOTAH:

PREDILNICA

	efektivni kg v %	bazni kg v %
mesečno skupaj	97,6	103,1
predilnica I	100,3	102,3
predilnica II	92,0	104,2
kumulativno skupaj	97,8	101,8
predilnica I	100,4	100,4
predilnica II	92,7	103,9

TKALNICA

	tekoči metri v %	votki v %
mesečno skupaj	101,8	103,2
tkalnica I	105,7	106,7
tkalnica II	93,5	96,7
kumulativno skupaj	99,6	99,5
tkalnica I	103,7	102,0
tkalnica II	90,8	94,8

PLEMENITILNICA

	tekoči metri v %	kvadratni metri v %
mesečno skupaj	101,4	100,5
plemenitilnica I	103,3	102,6
plemenitilnica II	97,2	96,1
kumulativno skupaj	101,2	99,1
plemenitilnica I	103,5	100,9
plemenitilnica II	96,3	95,4

enote. Ta izplačila in predloge obravnavajo in odobravajo delavski sveti ekonomskih enot.

S to spremembo pravilnika o izumih in izboljšavah je ustvarjena možnost uveljavljanja predlogov ne samo preko že večkrat omenjene komisije, ampak tudi preko samoupravnih organov ekonomskih enot, ki bodo zanesljivo pretresli koristnost predloga-

ni izboljšav ali izumov in kateri bodo istočasno na osnovi svojih sklepov zahtevali pravično nagraditev onih, ki to resnično zasluzijo.

M. Strniša

Iz sestvka člani lahko vidimo, da tudi naše podjetje omogoča slehernemu članu, da uveljavi svoj izum ali izboljšavo, za kate-

ro, če seveda ustreza, prejme tudi nagrado po ustreznem pravilniku. Morda bi še omenili, da so že letos v Železarni Jesenice izplačali 490 tisoč dinarjev v te namene. Posebnost v tem podjetju je tudi to, da pošljejo novatorje in racionalizatorje vsako leto na sejem tehnike v Beograd, Morda bi kaj podobnega lahko uvedli tudi v našem podjetju? Urednik

Vskladiščevanje bombaža v skladišču II

Boj brezbržnosti!

(dalje s 1. strani)

blaga ter tako popravili tudi vodenje blaga v nadaljnji postopek.

3. Spremenili so pogonske jermenice na odlagalcu blaga. Konstruirana jermenica ni odgovarjala in je povzročala okvare pogonskih jermen, in tudi druge motnje v tehnološkem procesu.

Z gornjimi spremembami so po ekonomskih analizah uspeli ustvariti čisto gospodarsko korist podjetju v višini 5.237.688 dinarjev letno. Iz te številke pa je komisija za izboljšave izračunala na osnovi pravilnika 183.318 dinarjev enoletnega izplačila, ki ga bodo prejeli v enakih delih vsi sodelujoči 3 leta, kar znaša skupno 549.954 dinarjev.

Druga skupina:

Franc Cadež, Peter Bevk in Mirko Bajželj so odpravili večletno napako na šestem tiskarskem stroju pri izveku blaga iz mansarde, ki ni sledil teku pogonskega motorja. To je bila konstrukcijska napaka stroja, tako trdijo strokovnjaki plemenitilnice.

Zaradi navedene konstrukcijske napake je po ocenah strokovnjakov plemenitilnice stroj dnevno stal najmanj eno uro, poleg tega pa se je pri vsakem zastoju pretrgalo blago kar znese dnevno približno 400 m p.kvarjenega blaga. S potrpežljivim študijem in opazovanjem je skupini uspelo odstraniti omenjeno napako in s tem tudi škodo, ki se je delala.

Z omenjeno izboljšavo so po ekonomskih analizah ustvarili čisto gospodarsko korist 976.752 dinarjev letno. Na osnovi te vsote je komisija za izboljšave pri UO izračunala po pravilniku nagrado v višini 51.494 dinarjev za eno leto, toda na osnovi pravilnika o tehničnih izboljšavah bodo prejeli naenkrat za vsa 3 leta vsoto 154.482 dinarjev, od katere dobi Mirko Bajželj 40 %, Peter Bevk in Cadež Franc pa po 30 %.

O obeh predlogih je komisija za tehnične izboljšave temeljito razpravljala na več sejah, ter ob prisotnosti strokovnjakov ugotovila nujnost nagraditve zgoraj omenjenih skupin. Omenjene

predloge je komisija predložila upravnemu odboru podjetja, ki je po razpravi soglasno sklenil, da se za poseben trud, ki so ga vložile, te skupine nagradijo.

S tem sklepom je upravni odbor podjetja pokazal razumevanje za vse tiste, ki s svojim izrednim prizadevanjem podjetju koristijo s svojo izumiteljsko ali novatorsko dejavnostjo. Tako bo odstranjeno nezaupanje, ki se čisto izraza s tem, da nekateri trdijo »saj se itak ne izplača karkoli napraviti, ker itak to nihče ne razume, kaj šele, da bi kdo vložen trud nagradil itd.«

Vsako izboljšavo ali izum je treba pismeno prijaviti komisiji za izume in tehnične izboljšave. Ta nato predlog temeljito pregleda, ugotovi koristnost in finančni učinek in izdela predlog za nagrado, katerega nato predloži upravnemu odboru v odobritev. Komisija je namreč organ, ki po eni strani stremi za resnično stimulacijo tistih, ki karkoli koristnega napravijo podjetju, po drugi strani pa skrbi, da se za nekoristne predloge ne trošijo finančna sredstva podjetja.

Vsekakor stimulacija za izredne uspehe obstoja, zato boj brezbržnosti in mlačnosti pri delu. Zato naj miselnost »samo da mine 8 ur v podjetju« za vedno izgine, ne le pri strokovnem kadru, temveč pri slehernem članu kolektiva. Le na tak način bo gospodarjenje podjetja uspešno in zanesljivo.

Na isti seji, na kateri je osvojit omenjene izboljšave, je upravni odbor potrdil predlog komisije za izume in izboljšave, da se spremeni način financiranja nagrad za izume in izboljšave. Dolej so se te nagrade izplačevali iz skupnih sredstev podjetja (iz rezervnega sklada osebnih dohodkov) komisija pa je predložila, da naj 50 % sredstev prispeva tista ekonomska enota, v kateri je izum uveljavljen. V primeru, da izum ali izboljšava služi več ekonomskim enotam, naj proporcionalno prispevajo teh 50 % vse prizadete ekonomske

INDIHAR inž. FRANC

DRAGO ZVOKELJ

FRANC CADEŽ

FRANC OSTERMAN

PETER JENKO

ANDREJ KNIFIC

GROŠELJ inž. TONE

STANE ČESEN

Kaj so obravnavali na 19. seji Upravnega odbora podjetja

2. točka

PREGLED IZPOLNITVE OSNOVNEGA PLANA V MESECU FEBRUARJU PO VREDNOSTI, ASORTIMENTU IN KVALITETI

(Vrednost proizvodnje je izračunana po cenikih za osebne dohodke — t. j. je dosežena masa osebnih dohodkov. Asortiment z ozirom na osnovni plan, % kvalitete pa prikazuje odstotek PRVE KVALITETE regularnih tkanin v celotni proizvodnji)

Se bolj kot količinske, so poredke izpolnitve plana po asortimentu in kvaliteti. 59,2-odstotna izvršitev asortimenta v tkalnici II, 51,8 odstotka izdelki v I. kvalitete v isti enoti sta podatka, ki nam resno grozita. Kumulativno je stanje še slabše. Vprašanje zase je odstotek regularnega blaga v plemenitnici I, ki znaša za februar komaj 29,1, kumulativno pa 35,9.

Poročilo navaja, da povzročajo takšno stanje napake iz tkalnice, in sicer so to največ goste in redke proge, ki pridejo do izraza pri beljenju, barvanju in plemenitju. Vzrok za slabo kvaliteto

Obrat	Vrednost		Asortiment		Kvaliteta	
	mes.	kum.	mes.	kum.	mes.	kum.
Predilnica I	99,9	99,3	88,1	88,3	—	—
Predilnica II	100,2	99,2	66,6	66,6	—	—
Skupaj	100,0	99,3	82,0	79,0	—	—
Tkalnica I	112,7	110,7	83,7	85,6	78,3	77,7
Tkalnica II	87,8	84,8	59,2	55,9	51,8	51,0
Skupaj	101,3	98,9	75,9	76,2	70,6	70,0
got.ve tkanine plemenitnica I	92,4	94,0	82,4	87,1	92,1	91,8
got.ve tkanine plemenitnica II	100,2	95,8	65,0	60,8	29,1	35,9
Skupaj	94,3	94,4	76,9	78,8	73,1	75,1

ni le preja, temveč predvsem malomarnost tkalcev in mojstrov v tkalnici II (neugotovljeni votki, slabi vdevi itd.).

3. točka

PROBLEM KVALITETE

Dejstvo je, da je kvaliteta izdelkov v predilnici II in tkalnici II res nezadovoljiva. Nujno je bilo zato, da je bila imenovana posebna komisija, ki je morala proučiti vzroke slabe kvalitete. Le-te je skupno s tehničnim vodstvom analizirala ter nato zadostila nekatere člane, da v dolžnih rokih izvrše postavljene naloge.

Kot rečeno, so bili posamezniki in strokovne službe zadolženi, da te napake v določenih rokih odstranijo oz. odpravijo. Razumljivo pa je, da je za končni uspeh te akcije potrebno sodelovanje in pomoč vseh, ki v teh enotah delajo, ker bo le z vestnim delom in odgovornostjo možno doseči tak učinek, ki bo dovolj ekonomičen tako za podjetje, kot tudi za posameznika v teh enotah.

Upajmo, da bo ta res temeljito pripravljen poseg že v bližnji prihodnosti dal to, kar od njega pričakujemo.

Urednik V skladišču podjetja »Triglav«

Takole nakladajo surovo blago v obratu II

VPRAŠANJA ki zahtevajo ODGOVORE

VPRAŠANJE: Kaj so vzroki, da niti januarja niti februarja nismo dosegli planiranih vrednosti, razen v količinah, in še to ne vse osnovne enote? Ali bo prihodnje mesece kaj bolje in kakšni so izgledi za nadoknadenje oziroma za letno izvršitev vseh postavk osnovnega plana?

Doslej so imele vsako leto skoraj vse enote kolektivni dopust ali pa vsaj ena izmena.

VPRAŠANJE: Kako je letos s kolektivnim dopustom? Sliši se to in ono, nobeden pa ne pove, kako bo. Ali bo treba koristiti dopust skozi vse leto. Kako bodo naredili z dopustom tisti, ki imajo otroke v šoli?

Predlog sindikalne podružnice je, da se da tudi letos članom regres v isti višini kot lani, in sicer vsem tistim, ki bodo letovali v naših počitniških domovih ali pa v domu kake druge gospodarske organizacije. Vpis za letovanje v naših počitniških domovih bo predvidoma od 20. aprila do 9. maja. Točna obvestila bodo dana na oglasne deske!

Zakaj ožji sestanki po skupinah in oddelkih? Ali bodo učinkoviti?

Izredno hiter tempo in stalne menjave v proizvodnji, neustaljene razmere zaradi omenjenih menjav, vrivanja avtomatskih stavev in raznih drugih novejših strojev, obsežne rekonstrukcije obstoječega strojnega parka, gradnja novih delovnih prostorov, dokajšnja fluktuacija zaposlenih, problemi, kot so: količinska izpolnitev, kvaliteta surovin in še bolj polizdelkov in gotovih tkanin, in končno tudi postopno decentraliziranje delavskega samoupravljanja, vse to zahteva takšne sestanke, kjer bi se člani določenega oddelka ali skupine lahko res temeljito in vsestransko pogovorili o trenutnem stanju, o raznih težavah in problemih, o nujnih ukrepih, o slabostih in o vsem tistem, kar je za uspešno in kvalitetno delo lahko izredno važno in odločujoče, o čemer pa so se doslej le redko pogovarjali, in še to večidel na masovnih sestankih, ki so zaradi težke izvedbe in zaradi nemogoče oblike že zdavnaj preživeli.

Ta oblika sestankov seveda ni nič novega, saj so jo v mnogih delovnih organizacijah že pred leti uvedli, in tudi spoznali, da je lahko zelo koristna in uspešna, če ne postane sčasoma zgolj formalnost, brez aktualne vsebine, pač zato, ker mora biti; torej sestanek zaradi sestanka. V takšno obliko kaj radi zaidemo, pa naj gre za te ali one sestanke; zato bi že vnaprej opozoril na nekatere momente, ki jih bomo pri tem vprašanju morali vedno upoštevati in izvajati, da uspeh ne bo izostal, in sicer:

- Važna bo primerna (številčna) velikost, čas in mesto sestanka,
- kdo bo vodil tak sestanek, kako ga bo vodil?
- Realizacija ugotovitev in pridobitev sestanka.
- Posredovanje vsega koristnega in pomembnega s teh sestankov vsem članom delovne skupnosti preko glasila.

To so seveda samo nekateri momenti, ki jih bo treba upoštevati, vendar ne samo na nekaterih prvih sestankih, temveč vedno, na vsakem. Le tako bodo sestanki ostali živi in zanimivi, pa zato tudi koristni in zaželeni. Predvsem to pa hočemo in potrebujemo.

Če se povrnem sedaj na samo organizacijo sestanka, bi poudaril naslednje: velikost, čas in mesto sestanka je treba res preudarno določiti. Še zdaleka namreč ni vseeno, kako velika bo skupina, kdaj in kje bo imela sestanek, ka-

teri dan bo sestanek itd. Ljudje smo včasih razpoloženi, včasih tudi ne za pogovor, za proučevanje in podobno. Vprašanje je tudi, če je koristno za sestanek, da mu prisostvujejo stalno isti ljudje? Spremembe vnesejo vedno nekaj živahnosti in svežine, verjetno velja to tudi za te sestanke. Tudi sam prostor naj bo primeren! Udeleženci morajo biti skupaj, morajo sedeti, ne sme biti hrupa. Spremembe vnesejo vedno nekaj živahnosti in svežine, verjetno velja to tudi za te sestanke. Tudi sam prostor naj bo primeren! Udeleženci morajo biti skupaj, morajo sedeti, ne sme biti hrupa. Spremembe vnesejo vedno nekaj živahnosti in svežine, verjetno velja to tudi za te sestanke. Tudi sam prostor naj bo primeren!

Kdo bo vodil tak sestanek, je enako važno vprašanje. To mora biti človek, ki mu sodelavci ali podrejeni zaupajo, ga spoštujejo in upoštevajo, se ga ne boje. Le takšnemu človeku bodo zaupali, mu povedali vse težave in probleme, ki jih imajo na svojem delovnem mestu, le od njega si bodo pustili svetovati in le njegova kritika bo našla odprto pot. Takemu bodo povedali tudi svoje predloge, želje in tudi privatne skrbi, torej vse tisto, kar jim morda jemlje veselje do dela, zmanjšuje njihovo voljo, jih skratka ovira, da bi dosegli svoj maksimalni učinek. Prav te malenkosti, ki jih ima vsak proizvajalec vsaj nekaj, pa so dostikrat odločujoče tudi za uspeh oddelka in delovne organizacije. Tu torej ne bo dovolj, da neposrednim proizvajalcem samo povemo, kako morajo delati in kaj morajo delati, da bo ustrezno proizvodnim zahtevam po količini in kvaliteti, temveč bomo morali — poudarjam morali — predvsem njim in njihovim željam posvetiti tisto pozornost, ki jim gre, ki jo imajo pravico tudi zahtevati. Ne pozabimo — doslej smo to pozabljali — da je prav človek v proizvodnji tisti, ki določa naš končni uspeh; stroji so šele drugotnega pomena, ker brez človeka ne zmorejo narediti niti enega metra gotovega blaga. Kolikor pa bodo ti sestanki služili zgolj kritiziranju in priganjanju in mogoče nekje še hitreju in površnemu obveščanju, potem bodo kaj kmalu postali neučinkoviti, kot so morali pod enakimi pogoji postati masovni sestanki.

Nič manj važna seveda ni realizacija ugotovitev in raznih predlogov, ki so bili iznešeni na tem ali onem sestanku. Ni moč zanikati, da so proizvajalci izza strojev dostikrat predlagali kaj pametnega in koristnega glede proizvodnje, produktivnosti in podobno, vendar tega ustreznih služb niso niti proučile niti upoštevale. Tak odnos je dostikrat kriv, da so mnogi člani postali tihi in vase zaprti, da jih življenje in delo or-

ganizacije niti ne zanima niti ne pritegne k sodelovanju. Tak in podoben odnos je mnoge naredil navešane in celo sovražne. Pravi sestanki bodo te napake lahko in morali odstraniti. Ker bodo izvedeni v manjših skupinah, bo namreč imel skoraj vsak član delovne skupnosti možnost direktnega sodelovanja, torej bo lahko povedal svoje predloge, želje in vse tisto, kar že leta hrani in skriva v sebi, kar ga bremeni, pa doslej ni imel niti možnosti niti prilike povedati, predlagati, skritizirati. **Torej! NA TEH SESTANKIH BOMO MORALI GOVORITI PRVENSTVENO O CLOVEKU, NE PA O STROJIH IN ŠTEVILKAH, DRUGACE ZOPET NE BODO DALI TO, KAR OD NJIH PRICAKUJEMO!**

Dejstvo je, da bodo mnoge ugotovitve, predlogi in rešitve važnih internih vprašanj in problemov ostale nepoznane drugim enotam, če jih ne bomo mogli objaviti in tako dati v uporabo tudi drugim enotam, ki imajo podobne težave. Tekoče objavljanje vseh pomembnih pogovorov na teh sestankih bo zanesljivo povečalo zanimanje in sodelovanje tudi tistih, ki trenutno še nimajo takšne želje, hkrati pa bodo takšni članki omogočili večini članov delovne skupnosti pogled v tiste skrite in skrivnostne zadeve v kotičkih naše tovarne, ki so jim bile doslej nepoznane. Razumljivo je, da bi pravočasni in ustrezni članki o teh sestankih lahko tudi v velikih meri informirali člane o tekočih problemih in težavah, o uspehih in nalogah ekonomskih enot. **NAJ POSTANEJO TI SESTANKI UCINKOVITI IN KORISTNI, NE PA ZOPET SESTANKI ZARADI SESTANKOV.**

Proizvajalka sprašuje

Želim, da objavite naslednje podatke!

Sem tkalka na Picanol avtomatih. Normo presegam za 10%. Mesečno naredim okrog 110 kosov, od tega jih je vzemimo 90 prve kvalitete in 20 druge. Moja sodelavka pa naredi enako število kosov, vendar samo 70 prve kvalitete in 30 druge ter 10 tretje. Zanima me sedaj, kolikšen dohodek ustvarim za podjetje jaz in kolikšnega moja sodelavka? Zanima me dalje, kolikšni so moji in kolikšni so njeni dohodki? Zdi se mi namreč, da nisem stimulirana za večji odstotek kosov prve kvalitete v takšni meri, kot bi morala biti.

BILE SO GANJENE IN SREČNE

Verjetno ne trdim preveč, če rečem, da je bil letošnji osmi marec doslej najboljši, vsaj za žene našega podjetja.

Vsa pretekla leta smo iskali način, da bi ta dan naredili prijeten in lep, da bi se ga žene lahko spominjale skozi vse leto do naslednjega. Kljub prizadevanju nam to do letos ni najbolj uspelo, čeprav to morda ne velja za vse žene. Letos pa je bilo vse tako lepo in ganljivo, da je imel tudi kak moški solze v očeh.

Prejšnja leta so predstavniki osnovnih enot nosili darila od delovnega mesta do delov-

nega mesta, čestitali ženam k prazniku in nič več. Skušali smo sicer izvesti skupno proslavo, vendar tudi to, zaradi raztresenosti enot, ni bilo izvedljivo. Zato je sindikalna organizacija izvedla letos ožje proslave v samih ekonomskih enotah. Vodja ali pa predstavnik organizacije je imel krajši nagovor, v katerem je ženam prikazal pomen tega dne, nato pa so recitirali otroci iz treh šol (Lucijan Seljak, Cerklje in enčur), in to tako lepo in res prisrčno, da so žene jokale (kot otroci). Še sredi joka jih je zajela poskočnica, ki jo je mladi

šolarček zaigral na harmoniko, pa so se zopet začele smejati, zavrtele so se v parih naokrog in bile zopet srečne in zadovoljne. Škoda je le, da otroci niso zmogli izvesti vsega tudi za popoldansko in nočno izmenjo. Te žene so bile zato prikrajšane za res lepe in nežne trenutke.

Tudi darila so bila letos lepa in so povzročila veliko presečenj in veselje. Tako je tudi prav, saj vsa leta doslej tudi darila niso bila odgovarjajoča.

Lepo bi bilo, če bo tudi prihodnje leto 8. marec v vsakem pogledu tak, kot je bil letošnji!

PREDSTAVLJAMO VAM

V prejšnji številki smo obljubili, da bomo predstavili naše snažilke. Obljubo smo izpolnili oziroma jo je Tejč, ki jih je obiskal, slikal in se z njimi pogovoril.

JULKA KADIVEC

Kot prvo sem obiskal Zdravko Blaznik, zaposleno v prostorih izobraževalnega centra v obratu II. Postavil sem ji naslednja vprašanja:

Kakšen odnos imajo ljudje do vas kot snažilke?

»Po pravici povedano ne najboljše. Posebno grdo se do snažilke obnašajo predvsem mlajši, povečini tisti, ki obiskujejo izobraževalni center. Zato bi želela, da jih tam poučijo, da je snažilka prav tako človek kot ostali. S strani vodilnih pa nisem opazila grajanja oziroma podcenjevanja.«

Je to mogoče strah pred predpostavljanimi, da o njih ne govorite tako kritično?

»Ne, ne! Povedala sem vam kar pravilno; nobenega resnega grajanja ni, brez skrbi, ko bi bilo kaj narobe, bi že povedala. Saj me je imel že marsikdo priliko slišati in ta bo gotovo povedal, da nisem tako tiha.«

Kako pa je kaj s plačo?

»Revšna, da vam povem. Ravno toliko zaslužim, da s pomočjo moževe plače rineva naprej.«

Imate mogoče kake težave?

»Seveda jih imam, in to takšne, ki me težijo že kar 6 let. To je stanovanje. Prošnja, pa zopet prošnja, tekanje sem ter tja, pa nič. Vsakemu tistemu, ki je pri komisiji za dodeljevanje stanovanja, bi priporočila, da bi moral živeti vsaj 1 teden v sobici s premerom 3,5 x 3,5 m in to s tričlansko družino. Ta sobica mi služi kot kuhinja, spalnica, dnevna soba in kot pralnica. Lepo, kajne?«

»Imam opraviti z najrazličnejšimi težavami, vendar nikjer še nisem čakala kar 2 leti na bikser, ki je v popravilu. Korit za dežniti tudi ne zaslediš zlepa, pa čeprav ob deževnih dneh stojijo luže po pisarnah in učilnicah. Pravijo, da niso potrebni, češ, bo že snažilka pospravila za nami in se ubijala s parketom.« Pa cunj za brisanje prahu tudi ne dobiš zlepa,« sta pripomnili Karlina Bambič in Marija Močnik, ki sta Zdravki stali ob strani, jo bodrili in ji pritrjevali.

Kot drugo »žrtev« sem si izbral Feher Barico, snažilko v tkalnici II. Dobil sem jo pri malici, pa je zato predvsem govorila o prehrani.

Kaj pa danes tako z veseljem pospravljate?

»Kaj naj bi hudiča drugega kot krompir in čebulo. Premalo zaslužim, da bi si vsak dan lahko privoščila klobaso. Takole otepam velikokrat, da se mi nekateri že kar smejiyo. Pa kar vse napišite, se nobenega prav nič ne bojim!

Povem tako, kot je res. 20.000 dinarjev zaslužim, in nič več. Plača je vedno ista, cene se pa dvigajo. Kmalu še s čebulo ne bo nič.«

Kako pa se počutite kot snažilka?

»Lepo naj rečem, kajne? Ne morem. Smo preveč povsod zapostavljene. Tudi pri izbiri blaga. Vse prebrane cunje nas počakajo, ker imajo v pisarnah čas in priliko, da vse prebrskajo. Kaj boš pa potem še ti brskal, ko ni kaj. Kdo pa mislite, da nam privošči kako lepo besedo: nobeden! Tudi prijazen pozdrav kakega »višjega« bi povedal, da smo tudi nekaj vredne.«

Katerega dne pa ste bila letos najbolj vesela?

»Za 8. marec. Na ta dan smo bile vsaj enkrat enakovredne onim po pisarnah. Vse smo dobile enaka darila, za katero se najlepše zahvaljujem.«

Kako pa gledate na referendum glede prispevka za šole?

»Ja, človek razume, da so šole potrebne, razumeti pa ne morem, zakaj je tako majhna razlika med ljudmi, ki imajo 100.000 dinarjev plače in menoj, ko imamo komaj 20.000. Jaz bom morala plačati nekaj več kot 100 dinarjev, oni pa samo 500. Po mojem mnenju bi tisti morali plačati mnogo več. Plačala pa bom, čeprav težko, vendar brez ugovora. Imam otroka in mu želim, da bi dobro napredoval in se veliko naučil, da ne bo imel tako majhno plačo, kot jaz.«

BARICA FEHER

Ko sem iskal tretjo, sem naletel na energičnega, vendar prijaznega mojstra. Zaupal sem mu svojo željo, pa se je osebno pobrigal in mi pripeljal čistilko iz navigalnice v obratu II, Zumer Pavlo.

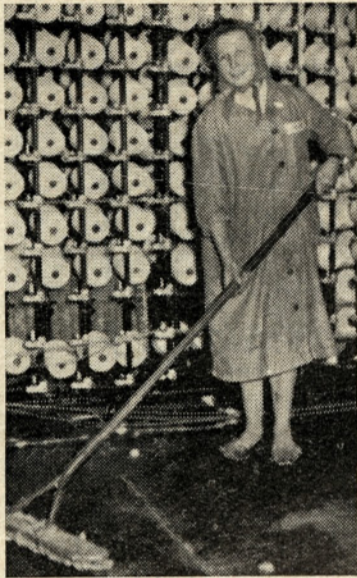
Kakšen odnos imajo vaši sodelavci oziroma sodelavke do vas?

»Mislim, da lahko v imenu vseh snažilk povem to, da snaženje oziroma pometanje tako velikih prostorov, kot so pri nas, ni lahko delo. Poleg tega pa nas nekateri ljudje ne cenijo in nas obkladajo z raznimi opazkami (če bi bila kaj vredna, pa ne bi bila čistilka in podobno). Delo čistilke pa je mnogokrat naporejše od njihovega dela pri stroju. Glede odnosa delavk nasproti meni pa naj povem, da ni najboljši. Mnogo bolj so prijazni in hvaležni moški. Slednji mi vsako leto zberejo darilce, in to v denarju. Tudi po 4.000 dinarjev sem že dobila. Človek čuti, da ga kljub temu, čeprav je samo čistilec, nekdo spoštuje in ceni. Njihovo garderobo zato vedno z veseljem pospravim.«

Kako pa plača, je realna v primerjavi z opravljenim delom?

»Že 3 leta sem zaposlena kot snažilka. Moja plača, (20.000 di-

narjev) pa se me drži tudi že precej časa. V tem obdobju so prišli novi stroji, nova delovna mesta so bila ustanovljena, novi prostori za čiščenje, vendar se ni nihče spomnil, da bi z ozirom na to

tudi nam kaj primaknil. Zdaj, ko smo že pri denarju, naj povem tudi tole: Menim, da bi komisija za razdeljevanje odpadnega materiala morala bolj gledati na takšne ljudi, kot smo čistilke. Za zaboje od tkalskih strojev sem že pred pol leta vložila prošnjo, vendar še do sedaj ni bila rešena. Medtem pa so jih bolj situirani že dobili in zaprosili ponovno. Priporočite to komisiji!

Kakšen odnos ima mojster do vas?

»Mojster je strog, vendar zelo dober. Človek pa mora tudi sam paziti, da gre vse tako naprej, da ni krega in obrekovanja. Mislim pa, da bi lahko tudi mojster opozoril delavke pri strojih na nekatere nepravilnosti glede snage, kar bi mi delo veliko olajšalo.«

Kako pa kaj s prehrano?

»Hranim se povečini v menzi. Saj veste, da je za človeka, ki »požre« toliko prahu, nujna dobra in okusna hrana. Slabost pri tem pa je ta, da se ne znaš orientirati, kaj boš jedel, ko predhodno ne veš, s čim te bodo postregli. Naša menza bi naredila nam vsem veliko uslugo, če bi predhodno obvestili obrat, kaj je tekoči dan za malico in prepričana sem, da bi bilo več obiska.«

Vaše želje?

»Moja želja je, da bi doma popravila hišico in da bi tukaj dobila večje dohodke.«

V obratu I sem obiskal Vozelj Fanklo, čistilko poslovnih prostorov.

Kaj pa vam dela največje preglavice?

ZDRAVKA BLAZNIK (v sredini) v družbi KARLINE BAMBIC in MARIJE MOČNIK

»Stvari je več, o katerih bi se dalo pisati. N. pr.: čistoča v straniščih. Čeprav jih uporabljajo predvsem uslužbenke, je čistoča kaj žalostna. Druga zadeva je garderoba. Te namreč največ snažilke nima, pa smo tako vezane na razne kote po obratu. Tretji problem pa je hodnik vzdolž pisarn. Ta hodnik ni hodnik, ampak cesta za zaposlene v plemenitilnici, gravuri in v adjustirnici, ki jo uporabljajo ako gredo na malico. Tak hodnik ni lahko niti samo pomesti, saj porabim zanj kar celo uro. Lahko si predstavljate, da ga je pomiti še mnogo težje, ker moraš imeti železne živce, da drgneš po pesku.«

Kaj bi po vašem mnenju morali storiti, da bi bilo delo čistilk prijetnejše?

»Predvsem bi se morali vsi zaposleni zavedati, da je čistoča njihovo zrcalo, zakaj je treba po nepotrebem delati delo čistilkam. Omembe vredno pa je sicer že staro, vendar še zmeraj aktualno vprašanje: določitev kvadrature za posamezno čistilko. To bi bilo treba urediti. Tako bi vsaka vsaj vedela, zakaj in kako dela. Potem bi morala biti tukaj tudi rezervna nadomestila eno ali drugo. Tako bi se izognile garanju, ki nastopa ob bolniškem dopustu. Včasih človek prav zaradi tega šele poštono zbolí. To delo bi sicer rade naredile n. pr. tudi moje sodelavke, vendar le, če bi jim priznali nadure, kot ostalim.«

Kaj pa očitki in podcenjevanje?

Nekatere ženske mi očitajo, da zabušavam, zato pa pravim, naj vsaka samo enkrat poizkusi kaj se pravi biti snažilka. V ostalem pa so moški veliko bolj zadržani in tudi dobri do žensk.«

Kaj pa obveščanje?

»Tukaj je nepravilno to, da moramo čistilke, ki spadamo pod vzdrževalne obrate, hoditi gledat na oglasno desko v mehanično delavnico in podobno. Tudi TEKSTILCA ne dobimo takrat kot

ETELKA POPOVIC

ostali, ampak šele dan ali dva kasneje. Edino glede kontingenta blaga se še nekako vse ujema.«

In vaše želje?

»Želela bi seveda večje osebne dohodke in pa sesalec za prah, predvsem za težke tepihe.«

Te njihove izjave povedo, da so še danes snažilke zapostavljene, kar seveda ni prav. V tem pogledu bomo morali še marsikaj spremeniti, da nekateri člani ne bodo več prizadeti, da se ne bodo počutili manjvredne ali celo zanemarjene. Ze drobna stvar, kot je n. pr. jutranji pozdrav, bi za marsikoga pomenil več kot kup lepih besed o enakopravnosti. Vsekakor bomo morali to doseči pri mladini, da bo znala ceniti vsako delo, da se bo zavedala, da je danes vsako delo častno, ne glede na delovno mesto. Ta reportaža bo verjetno dvignila nekaj prahu, predvsem pri prizadetih, vendar se moramo zavedati, da je kritika za odstranjevanje takih škodljivih pojavov potrebna.

»Vse kaže, da ga bomo morali kar takšnega oddati!«

Za bodoče mamice

Pri izbiri oblek za bodoče mamice je treba paziti na kroj, barvo blaga in velikost desena. Kroj,

ne sme biti preozek in ne preširok. Barve naj bodo čim bolj diskretne. Zelo primerna je nevtralna, to je siva barva. Deseni ne smejo biti preveliki in močnih barv. Zelo primerni so drobni deseni v temnejših barvah. Obleka v svetli barvi naredi še bolj široko postavo. Tudi gumbi ne smejo biti veliki in močnih barv. Ko obleko krojimo, pustimo v šivih več blaga, tako da lahko pozneje še širimo. Upam, da vam bodo ti kratki nasveti in nekaj skic koristili pri izbiri takšnih krojev.

1. Dvodelna obleka s plisejem spredaj, krojena po možnosti iz temnejše ali nevtralne barve. Zelo primerna je, ker je ni treba širiti v šivih.

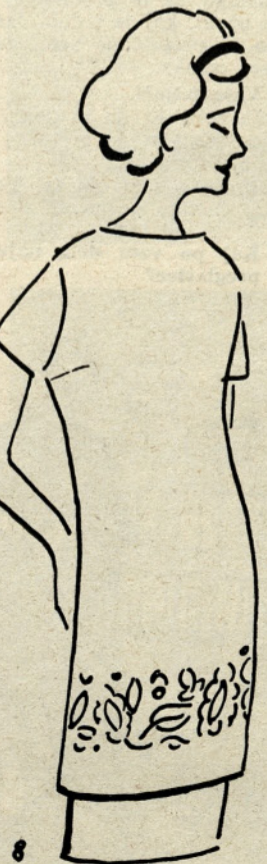
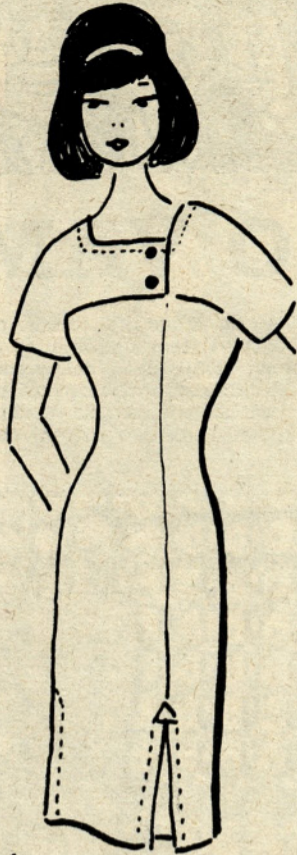
2. Enodelna obleka je narejena iz blaga z drobnim tiskanim desenom, ne preveč kričečih barv, primerna je za tople letne dni.

3. Dvodelna obleka je primerna za razne prilike. Narejena je iz enobarvnega blaga temnejše barve ali nevtralne sive. Zgornji del ima zašite robove. Gumbi so oblečeni z istim blagom.

4. To je dvodelna obleka iz enobarvnega blaga, temnejše barve, z istobarvnimi gumbi.

5. Zelo praktičen je komplet za vsak dan. Krilo in telovnik sta narejena iz enobarvnega blaga ali tvida. eČ je ta narejena iz sive barve, lahko nosimo bluže v vseh svetlih in lahkah barvah.

6. Enostavna obleka iz enobarvnega blaga ima spredaj vstavljene gube.

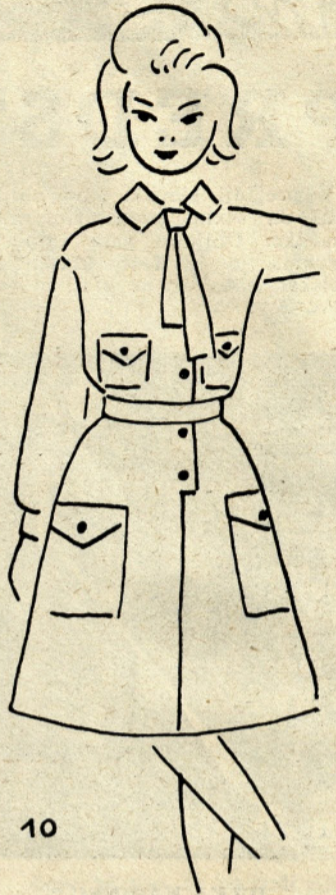
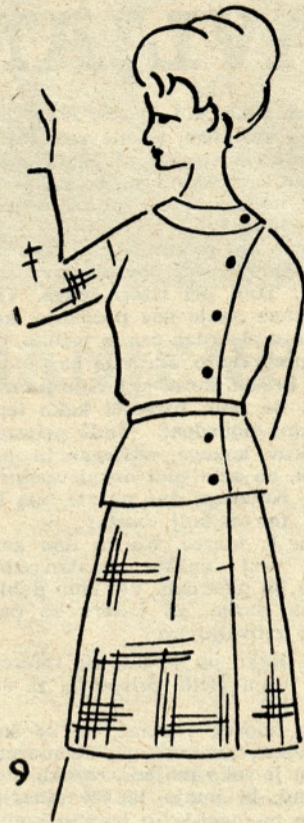
7. Obleka je iz vzorčaste svile ali brokata, primerna za svečaneje prilike.

8. Ta skica prikazuje kroj za bolj svečane prilike. Tudi v naših trgovinah se že dobi enobarvno blago z vezeno borduro. Model je primeren za vitkejšje postave.

9. Dvodelna obleka iz blaga s

karo desenom, za katero lahko uporabimo naše blago. Primerna je za šolo in službo.

10. Obleka srajčnega kroja je iz istega blaga. MAK

Šivalni stroj - družinski prijatelj!

Sodobna gospodinja ima običajno že na razpolago hladilnik in loščilec za parket. Čudno pa je in skoraj nerazumljivo, da najzvestejšega prijatelja vsake večje družine - šivalni stroj, tako radi pozabimo. Zakaj tako delamo? Mar ne služijo zvesto, pomagajo štediti denar, ki ga lahko uporabimo za kaj drugega, prihrani mnogo časa in jeze nad šiviljo, ki redko naredi obleko v pravem času in okusno, ko odhajajo otroci na počitnice in mi na dopust? Ne trdim, da ni šivalnih strojev v naših gospodinjstvih, vendar jih je odločno premalo v primerjavi s hladilniki, pralnimi stroji itd., katere v mnogih primerih lažje pogrešimo kot pa šivalni stroj. Zdi se mi, da današnje gospodinjje po kerivici smatrajo, da je ta stroj za dobro gospodinjstvo zastavel.

Namen sestavka je, pomagati mladim gospodinjam, ki bodo kupile šivalni stroj, da bi ga potem seveda koristno uporabile. Kako naj ravnajo pred, pri in po nakupu? Kaj je odločujoče pri nakupu šivalnega stroja? Prvič: zavedati se moramo, da kupujemo šivalni stroj samo enkrat v življenju in da ima dober stroj trajno vrednost, ker ga potem uporabljamo desetletja in desetletja. Torej! Ne štedimo preveč pri denarju! Najprej si ogledimo po trgovinah kakšni stroji so na razpolago, primerjamo cene, preštudirajmo navodila, nato pa se odločimo. Naglica ni nikdar dobra! Počakajmo, če trenutno ni res dobrih šivalnih strojev v prodaji, ker se nam to vedno izplača!

Prišli smo torej tako daleč, da smo našli pravi stroj, imamo denar ali ček in pač gremo ponj. Spet nikar ne bodimo vihravi, ogledimo si stroj natančno, zahtevajmo od prodajalca, da nam natančno razloži delovanje in uporabo stroja in če sam tega ne zna, naj pokliče tehnika iz servisa. Zelo pogosta napaka ali boljše rečeno površnost, ki jo opazimo pri lastnicah šivalnih strojev je tale: Kupijo lep in sodoben ter tehnično dovršen stroj, ne znajo pa ga uporabljati in sicer zato, ker mislijo, da je šivalni stroj za šivanje in robljenje, škatlico s priključki ali dodatki pa pustijo leta in leta ležati v predalu stroja in sploh ne vedo, kako koristni so ti priključki.

Sodobni šivalni stroji imajo razne dodatne dele, tačice, vijake in slično, ki robijo, delajo gumbnice, nabirajo blago, vezejo, krpajo in še

in še. Posebno še, če si kupimo ino-zemski stroj. Tam dobite lahko stroj, ki šiva naprej in nazaj in popolnoma avtomatiziran stroj.

Srečno smo torej stroj izbrali in kupile, zato moramo poslej paziti, da nam bo naš novi družinski prijatelj zvest in vdan. Poglejmo neka osnovna pravila za nego in uporabo šivalnega stroja. Z dobrim prijateljem ravnamo vedno skrbno in nežno. Zapomnimo si eno: Vлага in prah sta smrtna sovražnika šivalnega stroja. Stroj naj bo vedno pokrit, kadar ga ne uporabljamo. Tudi če gre samo za en dan, ga zaprimo, ker se pri pometanju dviguje prah, ki se nabira v občutljivih napoljenih delih stroja in počasi se iz prahu in olja naredi lepljiva skorja, ki kovinskim delom zelo škoduje. Vлага pa, saj sami veste, ne škoduje samo kovini, ampak tudi lesu. Zato proč od sopen. Stroj od časa do časa temeljito očistimo s posebnim čopičem in krpico, ki ne pušča dlavic in ga naoljimo z najfinejšim oljem za mazanje strojev. Ne mečimo škarij po lepo zglatjeni plošči mize in ne praskajmo z bucikami po njej! Košarica ali škatla za šivalni pribor je pravo mesto zanje.

Prenekatera mlada gospodinja potoži: »Kaj mi bo šivalni stroj, ko pa ne znam šivati?« Pa ni tako hudo. Treba je le malo korajžje, veselja in potrpežljivosti, pa bo šlo. V večjih priručnikih prirejajo firme, ki prodajajo šivalne stroje posebne tečajne za začetnice, pa tudi razne ženske organizacije kot so: kmetijske zadruge in gospodinjstvi biroji imajo šole za šivanje in krojenje. Če imate možnost, se vpišite v tak tečaj, ker se vam izplača. Ko boste spoznali osnove šivanja, boste z dovolj vaje postale vse bolj spretni šivilje.

Poglejmo še eno stran nakupa šivalnega stroja. Neka tovarišica je tožila, da ji mož noče dovoliti nakup stroja, češ da je to potrata. Po dolgem moledovanju pa se je le vdala in sta storila takole: Žena je obljubila, da bo dokazala, da se šivalni stroj izplača v dveh do treh letih. In veste, da je stavo dobila? Vzemimo primer štiričlanske družine v manjšem kraju na deželi. Ni krpalnice, ni šivilje. Otroci, manjši ali večji pa toliko strgajo ali pa hočejo biti oblečeni (posebno deklice), vsaj nekoliko po modi. Če je mamica spretna in ima veselje za šivanje, si res lahko prihrani veliko

(dalje na zadnji strani)

Člani stanovanjske zadruga »Tekstilindus« že dve leti čakajo na lokacijo - kdo je kriv?

(dalje s 1. strani)

se odločila za tale, ki ju danes ponovno objavljamo. Poiskali so tudi odgovarjajoče lokacije, se dogovorili za odkup zemlje, za izvedbo kanalizacije, za izdelavo zidalnega načrta in si tudi zagotovili potrebna sredstva. Vse to je bilo izdelano hitro in solidno, kandidati pa so polni veselja in delovnega poleta čakali le še na odobritev lokacije. Prepričani so bili, da bodo že leta 1964 imeli svoj dom, kjer bi ponovno zaživele in črpali moči za uspešnejše delo, za bolj zdravo in udobno življenje, predvsem svojih otrok. **TEDAJ SE JE ZACELO...**

V Struževu lokacija ni bila odobrena zato, ker se ni bilo jasno, če bo šla tam skozi avtomobilska cesta ali ne. »Dokler pa to vprašanje ni bilo rešeno,« so dejali, »ne more biti o kakšni gradnji na tistem območju niti govora!« Ta varianta je torej šla po vodi, čeprav, danes že vemo, da bo šla cesta drugje.

Druga lokacija so bile BANTOLE, to je rahlo močvirnati svet v Stražišču za vrtnarijo. Prostor je velik in bi ustrejal za gradnjo preko sto tovrstnih hišic. Na tem kompleksu bi bila možna izključno samo individualna gradnja. Tam bi uporabili štiri tipe hiš, in to: 6 enonadstropnih dvojčkov, 84 enonadstropnih enodružinskih hiš, 28 enonadstropnih hišic in 6 prtiličnih; skupno torej 124. Število prebivalcev bi bilo okrog 520. Zadruga je uredila vse potrebno glede nakupa zemljišča, izdelan je bil zidalni načrt, urejeno vprašanje kanalizacije in vodovoda.

Zopet je bilo treba dobiti samo še malo tudi podjetje ne bo več sposobno dati svojega deleža (vprašanje je, če je sploh še sposobno!) za to gradnjo, saj planirani sklad skupne porabe za 1.1964 ne dopušča nobenih investicij v prihodnje.

Zadruga je dobila od občine lokacijo okrog našega samskega doma v Stražišču, in sicer tako, da so bili na račun te lokacije zmanjšani tamkajšnji vrtovi privatnikov. Privatniki so se pritožili, zadruga pa čaka.

Tudi v Čirčah je predvidena lokacija, izdelan je tudi zidalni načrt, z lokacijo pa zopet ne bo nič. Medtem ko je naša zadruga doživljala razočaranje za razočaranjem, pa so tisti naši člani, ki so se vključili v zadrugo »NAŠ DOM«, že svoje hišice končali, se vselili in lahko veseli in zadovoljni gledajo v prihodnost.

IN ZAKLJUČEK?

Zaključek je žalosten. 27 kandidatov je obupalo in odstopilo, vložili so prošnje za stanovanje in tako povečali problem in potrebo po večjih sredstvih za gradnjo stanovanj s strani podjetja. Tudi ostali bodo verjetno spoznali, da nimajo kaj več pričakovati, saj lokacija tako ne bo odobrena, dokler ne bo izdelan generalni zidalni načrt za mesto Kranj. Ali bo ta načrt to individualno gradnjo na predvidenih področjih sploh dopuščal pa je zopet zelo težko in zapleteno vprašanje, na katerega verjetno danes ne more še nihče odgovoriti, ker so mnenja zelo različna in kratkotrajna. Razumljivo je tudi to, da kaj

Tak je torej zaključek. Skoraj milijon dinarjev so zahtevale vse priprave. Pa ta denar ni toliko važen kot razočaranje vseh tistih, ki so se veselili in upali zastonj. Kaj bi jim lahko še rekli?

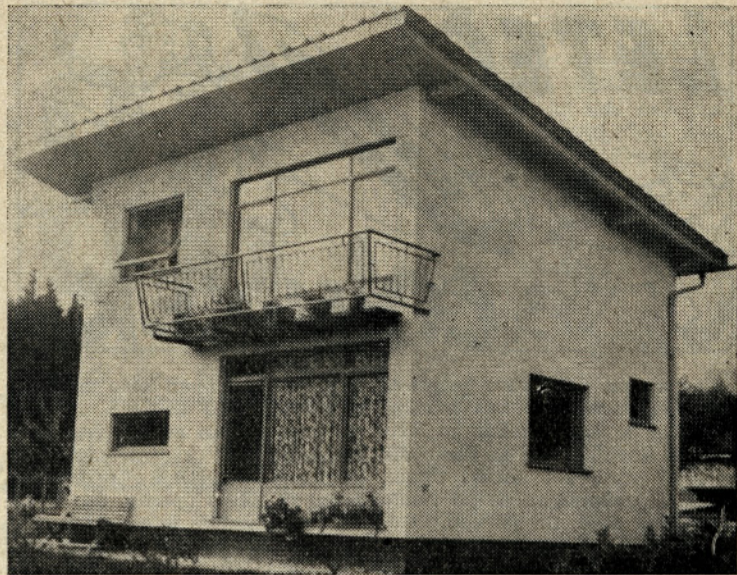
Stanovanjska komisija pa ima preko 300 nerešenih prošenj. Ne pozabimo, da jih bomo verjetno morali dodati še 45.

Pet

Član zadruga

»Joj, kam bi dal?«

Ena od predvidenih hišic

Mnogo sreče v pokoju - tov. Čuš

Po 39 letih službe nas zapušča vodja tiskarskih strojev, tov. Čuš Jože, mentor mladih tiskarjev. Je eden redkih, ki so v našem podjetju delali nepretrgoma 34 let. Prej pa je bil tov. Čuš že 5 let v Tovarni klobukov v Škofji Loki.

Leta 1930 je prišel v tedanjo Jugobruno, delal je eno leto v barvni kuhinji, nato dve leti kot tiskarski pomočnik, od 1933 do 1945 leta pa kot tiskar. Po drugi svetovni vojni je prevzel mesto tiskarskega mojstra in je kot tak s svojim bogatim praktičnim znanjem mnogo prispeval k naglemu razvoju in vzponu naše tiskarne.

Ce ga vprašamo, česa se iz te dobe najbolj spominja, mu misli uidejo v tista predvojna leta, ko

je delal še po 12 ur dnevno. Vsak dan se je moral na lastne stroške voziti na delo iz Škofje Loke in nazaj. »Mladina se danes ne zaveda, kaj ima,« doda ob takih razgovorih, »ne ve za naš tedanji strah, da ne bi bil ob službo, ne ve za delovne pogoje, ki so bili takrat neprimerne težji kot so danes.«

Je pa tov. Čuš še vedno čil in zdrav ter vedrega duha. Njegov največji kloniček je ribištvo, kateremu se bo sedaj lahko povsem posvetil. Iz srca mu želimo, da bi še mnogo let zadovoljno užival sadove svojega dela.

Člani ekonomske enote Plemenitilnica I

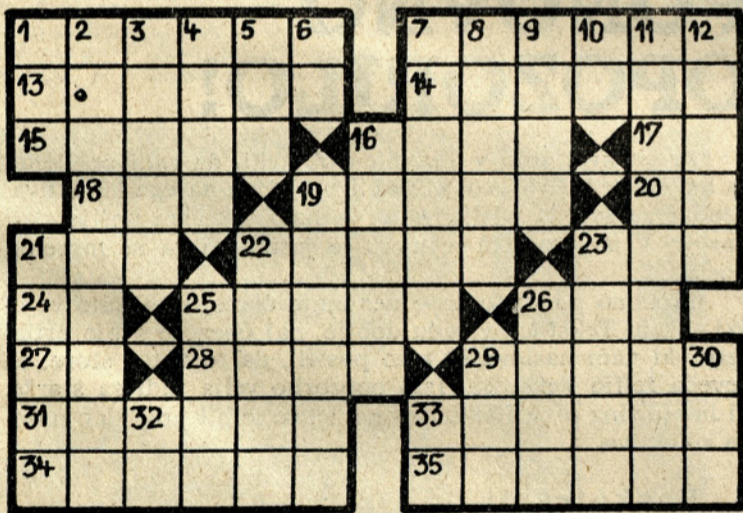
NAGRADNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. pletena jopica, ki se oblači čez glavo, pulover, 7. krema, mast za mazanje, 13. pomajkanje hrane, glad, 14. tanka in trda prozorna tkanina za zavese (iz istih črk kot TEMINA), 15. grška boginja modrosti in umetnosti, zmage in miru, 16. vrsta ribe, ki živi v sladkovodnih vodah, 17. začetnici priimka in imena predsednika zvezne ljudske skupščine, 18. ljubkovalno moško ime

(Edvard), 19. debela domača žival, prašič, 20. kemični simbol za kovino srebro, 21. dolgo časovno obdobje, vek, 22. zapor, jetnišnica, 23. pod v stanovanjskem prostoru, 24. avtomobilska oznaka okraja Koper, 25. rakev, 26. naziv za nekdanjega kraljevega namestnika na Hrvatskem oziroma načelnika banovine v stari Jugoslaviji, 27. grška črka, 28. veliko rešeto, rehta (iz istih črk kot

TERA), 29. sodoben slovenski kipar (Stojan), 31. tovarna obutve iz Zirov, 33. vrh v Karavankah, znan po bogatem rastišču narcis (1835 m), 34. pripadnik starega germanskega naroda, po katerem se imenuje pokrajina Normandija v Franciji, 35. znak za enakost v matematiki.

Navpično: 1. poželenje, strast, 2. zanimiva vodna igra z žogo, 3. sedanji japonski premier, 4. ime nekdanjega vrhunskega avstrijskega alpskega smučarja Sailerja, 5. grška črka, 6. kemični simbol za element radij, 7. temna gosta tekočina, stranski proizvod pri pridobivanju sladkorja in surovina za izdelavo špirita in kvasa (iz istih črk kot SALAME), 8. pismeno potrdilo, zdravniško spričevalo (iz istih črk kot TESTA), 9. ime popularnega ameriškega pisca pustolovskih romanov Graya, 10. okrajšava za imenovalnik, 11. prostor za likanje perila, 12. jezero in reka v severozahodnem delu Sovjetske zveze, 16. grški otok v Sredozemlju, v predgrški dobi središče visoke kulture, 19. dragocen okrasni obroček na prstu, 21. televizijski zaslon, 22. priljubljen hrvaški ilustrirani tednik, 23. mladoleten tat; tudi naslov priljubljene Bevkove mladinske povesti, 25. kopasti vrh južno od Ljubljanskega barja (1107 m), 26. premoženje, ki ga nevesta prinese v zakon, 29. plačilna obveznica, vrednostni papir, 30. zdravilna in osvežilna pijača, 32. kratica za »primer«, 33. ime črke iz polovice abecede.

V pokoj so šli

V letošnjem letu smo se v tkalnici I poslovili še od dveh tkalških mojstrov in ene vezalke, ki so odšli v pokoj.

Janez Kalan se je dolga leta vozil z vlakom iz Škofje Loke. Lahko si mislimo, da se je težko vozil in tudi težko delal, ker je moral delati do 63 let starosti. Imel je pač smolo, ker mu niso priznali službena leta iz mladih let, ko je delal na kmetih. Kljub visoki starosti pa je delal vestno. Razumljivo je, da je bil zadnja leta tudi večkrat težko na delu. Toda, držal je, in prav malokdaj se je zatekel v ambulanto.

Kar pomnimo, je bil tov. Kalan Janez v tkalnici, kjer je delal kot mojster. Ohranili ga bomo v lepem spominu, njegovi sodelavci in tudi vodstvo obrata. Želimo mu še vnaprej srečna in zdrava leta.

(dalje na zadnji strani)

KUPON 4

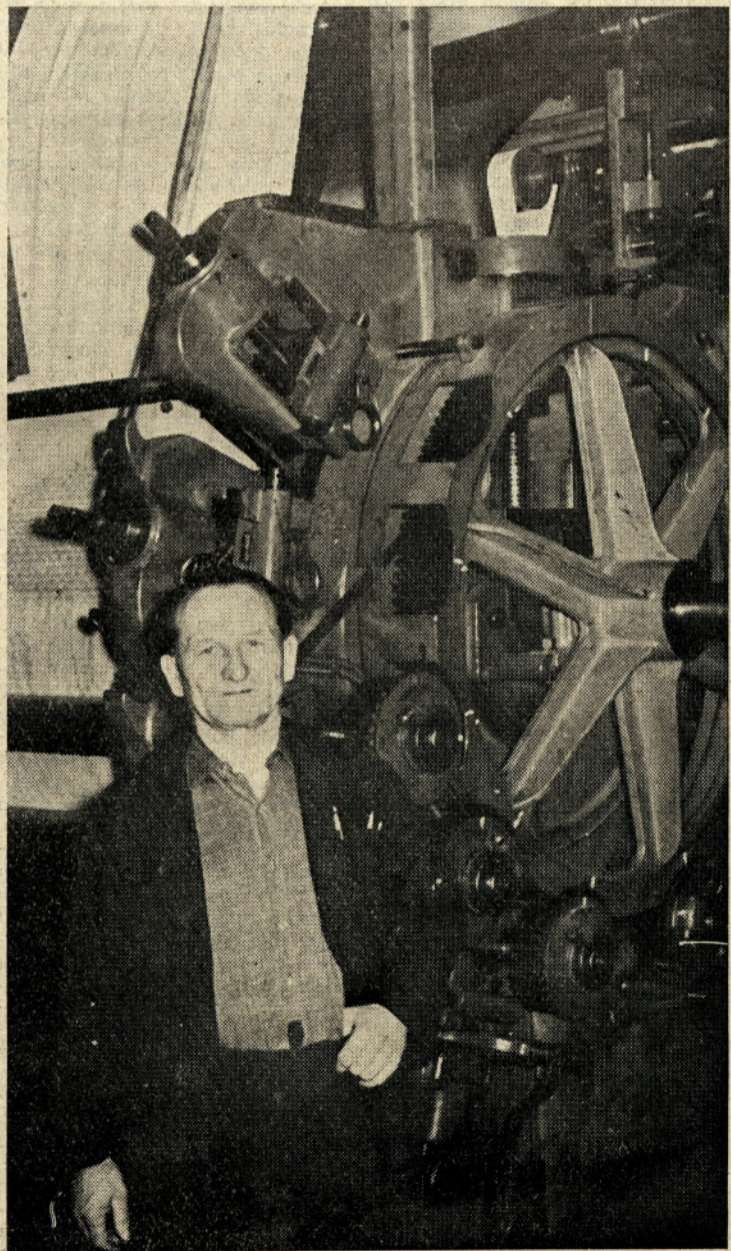
Šivalni stroj - domači prijatelj!

(dalje s 6. strani)

denarja in jeze, ker kar sama serbi za izpopolnitev otroške garderobe. V naših listih: Naša žena, Maneken, Svijet in Praktična žena najdemo dovolj krojev za perilo, obleke in drugo. Povzemimo pazljivo kroj s krojne pole, upoštevajmo navodila in začnimo. Za začetek se lotimo manj zahtevnih kosov, otroških oblek in perila, pozneje pa tudi boljših oblek. Drage ženske! Vzemite svinčnik v roke in beležite! Izračunajte ceno doma narejene spalne srajce, bluze, obleke ali mozerce srajce, pa boste videli razliko. Poleg tega pa nam bo v mnogih primerih takole domače šivanje še prijetno razvedrilo, sprostitve po delu,

koniček če hočete. Če boste res vestno zapisovale in po dveh letih seštele, vas bo končni znesek res presenetil. Toda bodite poštene in vzemite vedno stvarne izdatke in primerjajte po povprečnih dnevnikih cenah. Kadar pa vaša hčerka zraste in se začne sukati okoli šivalnega stroja, je mkar ne podite proč! Dovolite ji, da pod vašim nadzorstvom poskusi, saj bo bluzja ali krilo, ki si jo bo naredila po svoji zamisli in po »najnovejši modi« več vredna, kot najnovejši model Diorja iz Pariza. Pa veliko uspeha vam želi vaša gospodinjstva svetovka

Uredništvu so dobrodošli vsi predlogi in vprašanja iz gospodinjstva, na katere želite odgovor.

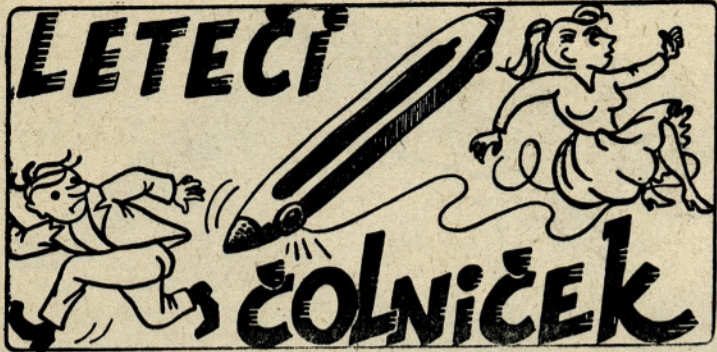
Vodja tiskarskih strojev tovariš Čuš

Izžrebani so bili

1. nagrada — 1500 dinarjev — vojak Janez Kozjek, V. P. 8576/10, Mostar
2. nagrada — 1200 dinarjev — Ivan Mahnič, upokojenec, cesta Prvega maja št. 1, Kranj
3. nagrada — 1000 dinarjev —

Zofka Vreček, predilnica II

4. nagrada — 900 dinarjev — Lado Gasperič, vzdrževalni obrat
5. nagrada — 800 dinarjev — Marija Traven, predilnica II
6. nagrada — 700 dinarjev — Miro Kelbel, gravura
Dobili smo 92 rešitev!

Kot vidite, sem vam pripravil majhno presenečenje. Mislim namreč slike, ki sem jih kar na lastno pest dal narediti, da me boste še rajši brali, kot doslej. Upam, da boste zadovoljni, če pa imate še kakšne želje, mi pa sporočite!

Nekateri so imeli veliko priponb zaradi slik o neredu, ki jih je urednik posnel in objavil v prejšnji številki. Pravili so, da dobi bralec občutek, da je v našem podjetju vse narobe in grdo. Moram jim potrditi, da je to kar res, vsaj na mnogih mestih, pa ne le okrog zgradb, ampak tudi v samih obratih. Ponekod so prava gadja gnezda, toliko nesnage in odpadkov je. Zalostno je dejstvo, da se prizadeti izgovarjajo na prostorsko stisko, čeprav so vzroki večidel le malomarnost in površnost.

Glede te nečistoče in nereda pravijo nekateri, da naj kar govorim in slikam, če se mi da. Pravijo dalje, da jim gre to pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven. Mene pa zanima, kdo se bo prej naveličal: jaz pisati ali oni poslušati? Zdi se mi, da je res že čas, da se ustrezna služba tudi malo potruži, saj se bi zadeva dala hitro in dobro urediti. Seveda pa je treba malo dobre volje in tudi čuta za red in čistočo. Če tega nekateri nimajo, potem bodo res vse besede zastoj. Ali ga imajo ali ne, pa bomo videli v prihodnjih mesecih.

Ko že govorim o mesnagi, bi omenil še luže okrog tkalnice, vzdrževalnih obratov in tudi drugje, ki niso nič drugega, kot polita enolončnica. Nekega dne sem se spotaknil in padel naravnost v takšno grdo in mastno lužo, ki je imela duh po golažu. Ne vem sicer, kakko te luže in lužice nastanejo, vendar moram reči, da bo tudi tu treba nekaj pokreniti, da bo zopet tako kot je prav.

Mimogrede sem slišal v tkalnici II, da so se neposredni proizvajalci pritoževali takole: »Vsega sem že sit! Ali se sploh še sploča truditi, da bi razmere izboljšali, če pa je mojstru vseeno, kako je in kaj bo?« Morda je tudi res tako, in če je res, potem seveda ni čudno, če je ta enota s kvaliteto na takšni »višini«, da je zlepa ne bo dosegla navzdol nobena druga tkalnica v Sloveniji. Pravim pa, da takšno godrnjanje ni niti pravilno niti koristno. Če je res tako, potem prosim tiste,

ki kaj resničnega vedo, da napišejo nekaj vrstic tudi za naš list. Prepričan sem, da jih bo urednik vse lepo objavil, če bodo podatki seveda imeli podpis. Gre namreč za to, da vse take člane, ki skušajo onemogočiti naše delo in uspeh, opozorimo, v skrajnem primeru pa tudi odpustimo. Naj ja ne mislijo, da jih zakon ščiti tudi tedaj, če delajo proti kolektivu, proti naši družbi. Kar skorajžite se in pišite, v katerih oddelkih vlada takšno stanje.

Zgodil se je čudež, ki ga nismo več pričakovali: ZAČELI SO Z GRADNJO CESTE DO OBRATA I.

Sicer v ta namen niso namenili posebno veliko delovne sile, pač pa verjetno vso avtomatizacijo in mehanizacijo, ki jo kranjska gradbena podjetja premorejo. Sedaj le lahko upamo, da bo cesta že prihodnje leto vsaj zasilno urejena. Bil pa je tudi že skrajni čas, ker v teh zadnjih letih nismo mogli sprejeti nobene pomembnejše delegacije na ogled naše tovarne, sedaj bo pa to končno tudi možno.

Bil sem malo okrog tkalnice I, in ne zastoj. Da vidite, dragi člani, koliko cevka leži tam naokrog. Ne mislite, da samo mehke in prazne. Vam rečem, da bi lahko nabral kar celo košaro trdih iz papirja, lesenih in dovolj tudi polnih, lepih navitkov. Vse je bilo blatno, deloma pohojeno in zmečkano. Mar prizadeti nikoli ne pomislijo, kolikšna škoda je to za enoto in podjetje? Mar ne vedo, da je lesena cevka vredna preko 400 dinarjev, navita s prejo pa celo preko 1000 dinarjev. Povzročajo torej škodo, hkrati pa bi radi imeli večje dohodke? Pomislijo naj vendar, da ima podjetje zaradi njihove malomarnosti težke milijone izgube, ki bi jih drugače lahko vključili deloma tudi v osebne dohodke. Če vse to in še mnoge druge slabosti prištejemo k slabi kvaliteti, potem moramo biti celo veseli, da imamo vsaj takšne dohodke, kakršni so. V prihodnje bom bolj pogosto hodil okrog tkalnice I. Nikar ne mislite, da tudi jaz ne bom upal pomensko povedati tistega, ki ga bom zalotil, da je zgubil cevko, da je nanjo stopil, jo poškodoval itd. Ni važno, kdo je in kaj je! Povedal bom, in pika. Naj bo prepričan, da mu tudi kazen ne bo izostala.

Ponovno opažam, da hodijo člani plemenitilnice I na malico kar ob 8.30, čeprav velja zanje drug čas. Vsak izgovor je tu odveč, ker ni razloga, da bi nekateri iz te enote imeli odmor kar celo uro. Kolikor bo v prihodnje še kak tak primer, bo ustrezna služba krivce enostavno kaznovala, pa bo zadeva kaj hitro v redu.

Sicer je zadevica, ki jo bom sedajle načel, še nekoliko zgodnja, vendar se vsako delo v našem podjetju vedno zavleče preko pol leta, do takrat pa bo že zelo aktualna. Gre namreč za prevoz enolončnice v obratu I v osnovna obrata predilnico in tkalnico. V mrzlih zimskih dneh sem pogosto videl naše kuharice, kako so porivale in vlekale navaden voziček poln posod z enolončnico. Lahko si predstavljate, da jim je bilo prijetno vroče, saj ni kar tako, vleči tako težo po globokem snegu vse tja do predilnice. Potem so te žene stale na prepihu v enem in drugem obratu, nakar so zopet rinile in vlekale voziček nazaj v menzo. Mislim, da ni potrebno še na dolgo in široko razlagati, da so bile stalno prehlajene, prezeble in verjetno tudi naveličane teh nemogočih razmer v podjetju, kjer imamo dovolj sredstev za ustrezno prevozno sredstvo, ki bi znatno olajšalo delo tem članom kolektiva. Res je sicer, da imamo tudi avto-kare, vendar so le-te preko zime redko sposobne za prevoz. Torej! Odgovorni naj mislijo tudi na ta problem, da se zgodovina letošnje zime ne bo ponovila tudi v prihodnosti!

Zdi se mi, da boste tokrat člani morali še kar precej časa čakati na podatke o regresu in o samem letovanju na morju. Urednik je sicer objavil ustrezno vprašanje, na katerega bi merodajna oseba oziroma služba morala dati odgovor, vendar odgovora ni, mi pa vam podatkov seveda ne moremo dati, ker nam niso poznani. Po-

trpite torej, saj pravijo, da tisti, ki čaka, tudi dočaka.

Če morda še ne veste, kako bi hitro in uspešno preizkusili ostrino vašega noža, potem pojdite v plemenitilnico I, kjer vam bodo povedali, da to najlaže storite na bali blaga. Enostavno zasadite nož v blago in potegnite. Več prerezanih metrov je dokaz, da je nož zelo oster, manj pa nasprotno. Nekemu članu te enote je uspelo nož zasadi in potegniti tako uspešno, da je prerezal kar 208 metrov blaga. Prav zanima me, če bo sedaj preizkušal ostrino svojega noža v kakem drugem podjetju.

Pa naj bo dovolj, da ne boste zvedeli preveč. Priidni bodite, kaj mi pišite, pa ostanite zdravi!

Skoraj bi pozabil omeniti še nelepo lastnost, ki se je pojavila med člani nekaterih oddelkov v

obratu I. Iz te številke boste zvedeli, da so določeni člani naredili nekaj izboljšav v plemenitilnici I, ki so jim prinesle tudi lepe denarce. Sedaj pa jim sodelavci ne privoščijo, češ da teh nagrad ne zaslužijo in podobno. Prvič bi rekel, da je takšna nevoščljivost zelo grda, posebno še med sodelavci, drugič pa je pač dejstvo, da so izvedli koristne spremembe, ki zaslužijo nagrado po Pravilniku o novatorjih in racionalizatorjih. Pri vsem tem bi sodelavci morali biti samo veseli, da se je tudi njihovi delovnim tovarišem posrečilo kaj »pogrunatiti«, saj je tega v našem podjetju tako malo, da komaj obstoja. Če sami torej niste sposobni takšnih podvigov, potem bodite vsaj pošteni in privoščite nagrado drugim. Če pa smatrate, da ste bili prikrajšani kdaj prej vi, potem vložite pritož-

bo na upravni odbor ali pa pošljite pisno v uredništvo, pa se bomo pozanimali in zadevo spravili v pravi tir.

L. C.

Če ni ključa, pa takole čakajo

V pokoj so šli

(dalje s 7. strani)

Tov. Jože Kumše je delal vedno z veseljem. Sodelavci in predpostavljani smo bili z njim zelo zadovoljni. Sedaj je potekel čas tudi njemu. Še čvrst in zdrav je odšel v pokoj.

Pri svojih sodelavcih je bil priljubljen. Poslovil se je od svojih najbližjih v soboto, 14. marca. Prečitali so mu par lepih vrstic in ga tudi obdarovali. V slovo so mu zapeli njegovo najljubšo pesem. Bil je presrečen in presečen.

Želimo mu, da bi odslej v miru urejal svoj dom. Želimo mu veliko počitka, zdravja, veselja in še mnogo srečnih let.

Pozabiti pa ne smemo naše brigadirke Pavle Bernik, ki je odšla tudi od nas.

Ona je zadnje čase opešala in je bila nekoliko boleha, zato se ji bo pokoj še toliko bolj prilagel. Imela je skrb za dom in družino, poleg te skrbi pa je marljivo delala. Pred nekaj leti je aktivno sodelovala v sindikatu. Sedaj se bo lahko posvetila domu in morda bo laže našla tudi čas za počitek.

Vsem trem se prav lepo zahvalujemo za ves trud in požrtvovalno delo. Želimo jim še mnogo, mnogo zdravih in srečnih let.

PONOVNO OPOZORILO!

Že večkrat smo v Tekstilcu objavili, da radi pošljemo ta list vsakemu vojaku, ki je bil prej član našega kolektiva, vendar ga seveda pošljemo le, če nam tak član pošlje svoj naslov. V nasprotnem primeru je jasno, da ga ne moremo poslati.

Prosimo vse tiste naše nekdanje člane, ki služijo vojaški rok in Tekstilca v redu dobijo, naj opozore svoje prijatelje, ki nam naslova še niso poslali, da to takoj store, če seveda želijo Tekstilca. Isto opozorilo velja tudi za starše, ki imajo sina pri vojaki, seveda le, če je bil prej član našega kolektiva.

Upokojenci!

Večini že pošiljamo Tekstilca, vendar se še vedno sliši tu in tam, da ga nekaterim nočemo. To seveda ni res, ker ga radi pošljemo vsakemu, ki to želi, in nam je sporočil svoj naslov. Kdor torej naše glasilo še ne prejema, ga pa želi dobiti, naj takoj sporoči v uredništvo svoj naslov.

Urednik

ZAHVALA

Podpisana Marta Zmrzlikar, zaposlena v predilnici, se lepo zahvaljujem sindikalni podružnici za pomoč ob rojstvu dvojčkov.

Marta Zmrzlikar

Uredništvo je njeno zahvalo dobilo takoj po rojstvu, vendar je pomotoma nismo objavili, pa se zato Zmrzlikarjevi ob tej priliki opravičujemo.

Urednik

Dalje prihodnjic

Miro Ravnihar

Sodeluj tudi ti v »Tekstilcu«!